

Dieren in therapie?

Meneer de Vries woont in een verzorgingstehuis. Hij voelt zich vaak alleen. Ook is hij vergeetachtig; soms weet hij niet eens meer welke dag het is. Alleen de woensdag vergeet hij nooit. Want dat is de dag dat Joep op visite komt! Die is altijd vrolijk. En lekker zacht ook. En warm. Vooral als Joep op schoot zit, vergeet meneer De Vries alles om zich heen. Hij aait zijn vriend dan rustig en fluistert telkens in het hondenoor: lieve Joep, lieve, lieve Joep. Als Joep weggaat, krijgt hij altijd een koekje. En dan is het wachten op volgende week...

Meneer de Vries is niet de enige die uitkijkt naar het bezoek van een dier. In Nederland groeit de vraag naar bezoekdieren enorm. Dat komt door de speciale gave die dieren nu eenmaal hebben: ze maken mensen blij. Alleen al door aanwezig te zijn, brengen dieren een hoop afleiding en vreugde. Zieke kinderen bijvoorbeeld genieten zo van de visite met een vachtje dat het ziek zijn eventjes op de achtergrond raakt. In bejaardentehuizen brengt een bezoekdier bewoners nader tot elkaar. Alleen al door gewoon door de algemene ruimte rond te kuieren, ontstaan er allerlei nieuwe gespreksonderwerpen. Wat een dier niet allemaal kan betekenen...

De feiten achter de therapeutische gaven.

Wetenschappers wereldwijd doen al sinds 1977 onderzoek naar het effect van dieren op het welzijn van mensen. Het aaien en aanraken van een dier geeft ons namelijk een gevoel van zekerheid, kameraadschap, intimiteit en continuïteit. Maar zijn die gevoelens ook wetenschappelijk te staven? Jazeker! De onderzoeken tonen unaniem aan dat het aaien van een dier een gunstig

effect heeft op de bloeddruk en hartslag. Daarnaast verhoogt aaien de aanmaak van endorfine, het welbekende stofje dat een gevoel van genot geeft. Wanneer een dier wordt ingezet bij de behandeling van patiënten – uiteenlopend van hartpatiënten tot mensen met autisme – is het effect helemaal verbluffend: patiënten reageren beter op hun medicijnen, hebben minder slaap- of rustgevendende medicatie nodig, verbeteren hun motorische en geestelijke capaciteiten, komen uit hun isolement, voelen zich minder depressief of komen hun depressiviteit zelfs helemaal te boven. Al deze wetenschappelijk aangetoonde effecten zorgen ervoor dat dieren steeds meer terrein winnen in allerlei (zorg)instellingen

Kan ieder dier mee op bezoek?

In principe is ieder dier geschikt als bezoekdier. Vaak zijn het honden of katten, maar ook konijnen, cavia's, ratjes, vogels en geiten worden al ingezet als bezoekdier. Mensen vinden het gewoon leuk om een dier te aaien; welk dier maakt niet zo heel veel uit. Een bezoekdier moet echter wel aan een paar eisen voldoen. Het allerbelangrijkste is natuurlijk dat het dier graag aangehaald wordt, óók door vreemden. Houdt een dier niet van alle aandacht, dan is het niet eerlijk om hem bloot te stellen aan de taak van bezoekdier. Verder moet een

bezoekdier rustig, gezond en sociaal met andere dieren zijn. Natuurlijk is een bezoekdier gehoorzaam en netjes opgevoed.

Waar zijn bezoekvrijwilligers nodig?

De instellingen die graag een dier op bezoek willen, variëren van ziekenhuizen, (speciale) scholen en verzorgingstehuizen tot klinieken en penitentiaire inrichtingen. Natuurlijk kunt u als bezoekvrijwilliger zelf bepalen waar u op bezoek wilt. Kunt u goed overweg met dementerende ouderen, dan ligt het voor de hand dat u een verzorgingstehuis bezoekt. Draagt u kinderen met psychische problemen een warm hart toe, dan is een jeugdinrichting voor u dé plaats om naartoe te gaan. Wij kijken samen met u welke instelling het beste past bij u en uw dier.

Bezoekkat Kaja

"Heb je Kaja meegenomen..."

Samen met mijn poes Kaja ben ik sinds kort vrijwilliger bij Laurens Aesopus te Lombardijen. Psychiatrisch verpleeghuis Aesopus helpt mensen met psychiatrische of psychische problemen en/of een verslavingsachtergrond, in combinatie met somatische problemen. Ik ga samen met Kaja naar de gesloten afdeling waar de bewoners met Kaja kunnen spelen of haar aaien. Soms loopt Kaja gewoon rond en is het voor

de meeste bewoners als voldoende om haar nieuwsgierig rond te zien neuzen. Als ik Kaja een keer niet mee neemt wordt gelijk gevraagd "waar is Kaja, komt ze nog?"

Kaja is een Europees korthaar, kleur blauw/crème/wit van net een jaar oud. In het begin heb ik Kaja met een clicker getraind maar dit verliep niet altijd goed omdat je op de juiste moment voor het juiste gedrag moet clickeren. Werken met handgebaren vind ik veel leuker, je moet wel consequent zijn dat je het juiste handgebaar laat zien. Om een sociale, goed getrainde bezoekat te trainen heb je veel geduld, creativiteit en tijd nodig. Per dag kun je misschien 10 minuten trainen en je moet het wel leuk houden voor de kat. Soms kan ze je tot wanhoop drijven omdat ze gewoon niet doet wat je wilt en dan is gewoon beter dan je dan iets leuks met haar gaat doen. Met Kaja doe ik alleen dierondersteunende activiteiten [DOA], dus de bewoners kunnen haar aaien en spelletjes met haar doen. Ik doe dus geen dierondersteunende therapie [DOT] met Kaja, want zover is ze nog lang niet.

Wat doet een bezoekvrijwilliger en hoe word ik bezoekvrijwilliger?

De activiteiten van een bezoekvrijwilliger verschillen per instelling. Soms gaat het om

persoonlijke bezoekjes bij een bewoner of cliënt op de kamer. Zo'n bezoekje duurt ongeveer een half uur.

Als u bezoekvrijwilliger wilt worden, moet u eerst een cursus volgen. Voor deze cursus heeft u geen vooropleiding nodig. Het enige dat wij verlangen is dat u op een positieve manier met

uw dier omgaat. Tijdens de cursus gaan we onder andere in op de onderwerpen: gedrag, stress, training, conversatietechnieken, soorten instellingen, richtlijnen en protocollen.

Meer informatie

Wilt u meer weten over de Stichting Bezoekdier Nederland of wilt u bezoekvrijwilliger worden, bezoek dan de website: www.bezoekdier.nl.

Voor de opleiding in Rotterdam ga naar de website www.5cats.nl.

Stichting Bezoekdier Nederland :
Martine Keizer - Anita de Bruin
&

5Cats: Adviesbureau voor
Natuurgeneeswijzen voor Katten
Lea Gesser

Literatuur

Uw kat trainen en opvoeden in slechts 10 minuten per dag
Miriam Fields-Babineau
ISBN 90-447-0986-0